

Szerkesztőbizottság: Jókai Anna (elnök),
Báger Gusztáv, Csontos János, Horváth Antal,
Kalász Márton, Kő Pál, Nemes Attila,
Salamon Konrád, Szakály Sándor,
Szentmártoni János, Vasy Géza

Főszerkesztő: Oláh János

E-mail: olahjanos@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7035

A szerkesztőség tagjai:

Bíró Gergely

(olvasószerkesztő, próza, Lapszemle)

E-mail: proza@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7031

Cech Vilmosné (gazdasági ügyintéző)

Falusi Márton (Európai Figyelő)

E-mail: europeanobserver@magyarnaplo.hu

Filip Tamás (vers)

E-mail: filiptamas@magyarnaplo.hu

Kelemen Lajos (dunántúli szerkesztő)

E-mail: kelemen-lajos@freemail.hu

Molnár Csenge-Hajna (tördelőszerkesztő)

E-mail: csengehajna@magyarnaplo.hu

Nagné Nespor Gabriella

(honoráriumok)

E-mail: nngabriella@magyarnaplo.hu

Réger Ádám (Könyvszemle, szerkesztő)

E-mail: regeradam@magyarnaplo.hu

Rosonczy Ildikó (tanulmány)

E-mail: irosonczy@magyarnaplo.hu

Szentmártoni Anikó

(szerkesztőségi titkár, terjesztés, előfizetés)

E-mail: szentmartonia@magyarnaplo.hu

Tornai Szabolcs (szerkesztő)

E-mail: tornaiszabolcs@magyarnaplo.hu

Urbán Péter (Nyitott Műhely)

E-mail: urban.peter.up@freemail.hu

Zsiga Kristóf (könyvkiadás)

E-mail: zsigakristof@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7033

A borító Zách Eszter és Árkossy István munkája

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

1092 Bp., Ferenc krt. 14.

Levelezési cím: **1450 Budapest, Pf. 77.**

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672; 413-6673**

Szerkesztőségi mobil: **(70) 388-7034**

Központi e-mail cím és előfizetés:

info@magyarnaplo.hu

Internet: **www.magyarnaplo.hu**

Kiadja az Írott Szó Alapítvány (1092 Bp., Ferenc krt. 14.) és a Magyar Napló Kiadó Kft. (1062 Bp., Bajza utca 18.). Terjeszti a Magyar Lapterjesztő Zrt. (1097 Bp., Táblás u. 32.) Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága (1080 Bp., Orczy tér 1.) Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, emailen (hirlap@posta.hu), faxon (303-3440) egy évre 7390 Ft, fél évre 3870 Ft. További információ: 06-80-444-444 Elektronikus formában terjeszti a Digitalbooks.hu Kft. www.digitalbooks.hu Nyomda: Pannónia Print Kft. (1139 Bp., Frangepán u. 16.)

Meg nem rendelt kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válszborítókkal ellátott levélre válaszolunk. Mutatópéldány kérhető a szerkesztőségben.

Címlapon:

L. Simon László

Óvatlan lépések egy új kánon felé

Még jóformán el sem ültek a Szegedy Maszák Mihály–Veres András fémjelezte *A magyar irodalom története*i című háromkötetes tanulmánygyűjtemény fölötti viták, új, hasonló tárgyú opusz vált ki megütközést az irodalmi élet szereplőiből. *A Magyar kulturális kalauz* című, Magyarország EU elnöksége alkalmából a Napkút Kiadónál megjelent kötetben a magyar irodalomról szóló fejezetet Vasy Géza József Attila-díjas irodalomtörténész jegyzi. Huszonöt oldalon foglalja össze irodalmunk elmúlt kilenc évszázadának eredményeit. Hajmeresztő vállalkozás, ám nem kétséges, hogy ilyesmire is szükség van, szükség lehet. Egy olyan irodalmi közéletben, ahol kiegyensúlyozottak az értékviszonyok, és elfogadott, mert a legtekintélyesebb ítések konszenzusán nyugszik a kánon, könnyebb és kevésbé kockázatos egy rövid történeti áttekintés elkészítése. Nálunk, ahol legalább két markáns irányzat egymással több száz évre visszamenően vitatkozik még klasszikus íróink életművének értékeiről is (lásd AMIT), lényegesen nehezebb. Bár a korábbi évszázadok jeles magyar szerzőinek felsorakoztatásában is találhatóak szót érdemlő hiányok, jelen eszmefuttatásban csak a XX. századi irodalmi arcképcsarnok feltűnő hézagaira térek ki.

Elismerést érdemel a szerző, amikor korrigálni törekszik az utóbbi évtizedekben divatos posztmodern iskolák egyoldalúságát, és a rangsorban az őket megillető helyen szerepelteti irodalmunk úgynevezett „népi” szárnyának jeles alkotóit. Ez a ma, az évtizedes lejárato kampány után bátornak tűnő gesztus valójában magát az irodalomtörténet-írást tünteti fel jobb színben, mint a következetesen elfogult, saját értékrendjüket kizárólagosnak állító kollégák munkái. Az ún. „urbánus” és ún. „népi” kánon összefésülése közben ugyanakkor kihullik a szerző látóköréből az elmúlt 60-80 év számos kiemelkedő alkotója, leginkább azok, akik nem tartoztak egyik csoport legbelső köreiből sem. A teljesség igénye nélkül, csak úgy első nekifutásra, nézzük – ábécé sorrendben – az említésre sem méltóakat: Áprily Lajos, Bánffy Miklós, Bródy Sándor, Cseres Tibor, Faludy György, Fejes Endre, Galgóczi Erzsébet, Gyurkovics Tibor, Herczeg Ferenc, Kós Károly, Nyíró József, Reményik Sándor, Szakonyi Károly, Szécsi Margit, Szomory Dezső, Tamkó Sirató Károly, Tatay Sándor, Wass Albert stb. Kultuszművek szerzői, akik nélkül nem lehet érvényes képet rajzolni a múlt század magyar irodalmáról. De a tanulmány végén található névsorolvasásban megemlítettek sem jártak sokkal jobban: Jókai Anna éppúgy csak itt szerepel, mint Lázár Ervin vagy Páskándi Géza, miközben a rövid életében néhány novellát publikáló Szabó Istvánnak ugyanannyi méltatás jut, mint Mándy Ivánnak, Sarkadi Imrének, Nemes Nagy Ágnesnek vagy Székely Jánosnak (igaz, egy-egy mondat csupán, de annyi mégis). A hatvanas években induló nemzedéknek (köztük pl. Rózsa Endrének) többnyire még a felsorolásban sincs hely, egy borongós megjegyzés tudatja csupán, hogy (öt évtizedes) írói pályájuk értékeléséhez egyelőre hiányzik a megfelelő távlat. A posztmodern kedvencekre persze ez nem vonatkozik.

A rangsorállítás többnyire a kultúrpolitika fegyelmező eszköze, amit az elnémitás – vagy a megpálcázás – helyett-mellett szokott alkalmazni. Ennek segítségével kísérel meg le- vagy felértékelni az alkotókat, miközben, mint egy sakkjátékos, játszadozik velük. Vasy Géza nem egyszer azokat a szerzőket is kihagyja összegzéséből, akiknek saját, eddigi életművében – ki tudja ezek után, hogy miért? – komoly figyelmet szentelt. A posztmodern kirekesztés helyébe visszatér az egykori, szocialista-realista kánon nem kevésbé kirekesztő, céltudatos felületessége? A szakma újabb belső törésvonalainak kialakításán túl ennek milyen hozadéka lehet?

Mezey Katalin

Mezey Katalin: <i>Óvatlan lépések egy új kánon felé</i>	1
---	---

LÁTHATÁR

Oláh János: <i>Kutyakomédia</i>	3
Kalász Márton: <i>Pfalzi derű – Edekoben; Barokk – környéke</i>	14
<i>Pályaudvar</i>	15
Szentmártoni János: <i>Szomjúság</i>	16
Kiss Benedek: <i>A nagy behemót; Sokat szerettem</i>	20
<i>Beszélgetés egy halott baráttal</i>	21
Vasy Géza: <i>A férfikor számvetése (Rózsa Endre: „Se híja, se hója...”)</i>	22
Somos Béla: <i>A pesti srác</i>	26
Serfőző Simon: <i>A pesti ember</i>	27

IRODALMI HELYZETKÉP

Összeállítás a Tokaji Íróklub előadásaiából

Ács Margit: <i>A túlélés csapdái</i>	31
Fekete György: <i>A Magyar Művészeti Akadémia új szerepe</i>	36
Jónás István: <i>Alkotókkal együttműködő Magyar Rádió</i>	38
Szentmártoni János: <i>Kapocsról jövet</i>	40
Sárközy Péter: <i>A magyar kultúra külföldi folyóiratai (Idegen nyelvű hungarológiai folyóiratok)</i>	43
Gyimesi László: <i>Az alkotóművészek jogairól</i>	48
Szőcs Géza: <i>Minőségi irodalommal a túlélésért</i>	51
Tőkés László: <i>Európában a magyarságért</i>	53

Beszélgetés L. Simon Lászlóval

Oláh János: <i>Új időszámítás a Nemzeti Kulturális Alapnál</i>	55
--	----

KÖNYVSZEMLE

Monostori Imre: <i>Történetek a magyar „rendszerváltozás” idejéből (Ács Margit: Kontárok ideje)</i>	61
Szakolczay Lajos: <i>Nincs haza szülőföld nélkül (L. Simon László: Személyes történelem)</i>	64
Hegedűs Imre János: <i>Toronyerdő (Szakolczay Lajos: Párbeszéd – Perbeszéd)</i>	66

<i>Lapszemle (Bíró Gergely szerk.)</i>	68
--	----

<i>Szerzőink</i>	70
------------------------	----

Számunkat Kiss György munkáival illusztráltuk.